

Фросина ТАШЕВСКА-РЕМЕНСКИ

“

*Umot neka
t i b i d e v o d a ~*

”

Во деновите кои изминуваат полни со тага, жалење и непребол за нашиот македонски, балкански, европски и светски Тоше Проески, македонските граѓани се соочуваат со низа судбински, егзистенцијални, национални и логички прашања, за кои ретко може да се даде еден единствен одговор. Трагичната смрт на идолот и примерот на младите генерации во Република Македонија, но и на младите од поранешните југословенски простори, предизвика шок, духовна и физичка празнина кај сите граѓани на Македонија и пошироко.

Националната трагедија која ѝ се случи на Македонија сега ја чувствуваме уште посилено, уште жестоко во деновите кои минуваат и деновите кои допрва доаѓаат. Слушнавме различни изјави кои ги пренесуваа информативните агенции, медиумите,

истакнати личности од културниот и општествениот живот на Македонија и од земјите од Балканот и Европа. Она што ми остави впечаток и во деновите кои изминуваа ме тераа интензивно да размислувам за патриотската димензија на творечкиот и општествениот живот на нашиот Тоше Проески.

Целата македонска јавност се обедини околу фактот дека неизмерната љубов на Тоше кон човекот, кон граѓаните на Македонија и кон Република Македонија како негова и наша земја, ја насочи кон безрезервна и безусловна промоција на македонските цивилизациски

полна со љубов и со разбирање, кои бесшtedно ги делеше, ги обедини граѓаните на Македонија, но и сите граѓани од поранешните југословенски простори. Ги обедини со Божјата љубов, која извираше од неговиот поглед, од неговиот глас, од неговата песна, од неговите хумани дела. Многумина ќе се согласат со мојата констатација дека ниту една идеологија досега не успеала во свест и акција да обедини толкав број граѓани, независно од нивната вера, национална припадност, возраст, пол и место на живеење. Целиот Балкан и пошироко, во овие времења на тага, се

БЕЗУСЛОВЕ

вредности, македонското културно наследство, дел преточено низ исконските гласови на Сариевски, Бадев, Лазарова и други, и на мирољубивост како генетска, антрополошка карактеристика на Македонците од памтивек до ден денешен.

**"ТУКА Е МОЈОТ МИР И
ЗНАМ ДЕКА ПО СÈ КЕ
ЗАВРШАМ ТУКА".**

Многумина рекоа и многу пати признаа дека "од прекрасната песна и преку промоцијата на љубовта и разбирањето кон човекот, кои беа карактерна особина на овој млад македонски уметник, светот разбра за Македонија". Други додаваа дека "синоним за Тоше беше Македонија, а за Македонија беше Тоше". Светот, Европа, Балканот, Македонија ја сфати големината на овој млад човек, кој беше полн со верба во својата земја и во силата на вистината дека само преку љубов, мирољубивост, искреност и емоции може да се достигне славата и големината на човекот.

**"ОД ПРЕКРАСНАТА ПЕСНА И ПРЕКУ ПРОМОЦИЈАТА
НА ЉУБОВТА И РАЗБИРАЊЕТО КОН ЧОВЕКОТ,
КОИ БЕА КАРАКТЕРНА ОСОБИНА НА ОВОЈ МЛАД
МАКЕДОНСКИ УМЕТНИК, СВЕТОТ РАЗБРА ЗА
МАКЕДОНИЈА".**

Потврда за хуманата, човечката и патриотската димензија на големиот уметник од славното Крушево е признанието како регионален Амбасадор на добрата волја, кое му го даде УНИЦЕФ, а тоа и беше. Со својата искрена и чиста душа

обедини околу колективната болка за загубата на Македонија, пред сè, на неговото семејство. Независно од својата национална припадност сите луѓе на Балканот и пошироко почувствуваа дека со загинувањето на Тоше губат дел од себе, дел од својата душа, своето небо, своето сонце, зашто за тие на кои најмногу им требаше тој беше и небо и сонце, беше милозлива Божја рака.

Својот патриотизам Тоше го изразуваше на само нему својствен начин, за жал, за Македонија неповторлив. Скромноста со која зборуваше за своите хумани дела говорат за неговата морална големина и неговиот човечки дух. Една новинарка тоа го кажа многу убаво, велејќи дека Неговата помош немала комерцијална природа за да се каже дека помогнал и дека направил добро дело, туку тој помагаше зашто навистина сакаше, веруваше и чувствувааше потреба сопствената благодет да ја подели со друг. Архиепископот македонски Г.Г. Стефан го потврди тоа говорејќи дека "иако Тоше станал славен и богат, тој не ја заборавил сиромаштијата, зашто и самиот некогаш ја почувствувал".

Доколку со патриотизам се именува позитивното чувство и поддржувачкиот

став кон сопствената татковина, и ако тој подразбира ставови како: гордост за достигнувањата и културата, желбата за зачувување на карактерот и основата на културата и себепронаоѓањето во другите припадници на нацијата, тогаш

"ИАКО ТОШЕ СТАНАЛ СЛАВЕН И БОГАТ, ТОЈ НЕ ЈА ЗАБОРАВИЛ СИРОМАШТИЈАТА, ЗАШТО И САМИОТ НЕКОГАШ ЈА ПОЧУВСТВУВАЛ".

ќе се согласите дека патриотизмот на Тоше беше повеќе од тоа. Неговиот космополитизам беше патриотски обоен. Измешани чувства на тага, гордост, сила и солзи навираат во душата на секој Македонец кога ќе ја слушне навивачката химна која тој од срце ја испеа за Македонија, за нејзините победи и сла-

на вредност, тогаш моралните вредности на Тоше Проески беа повеќе од патриотизам. Неговото чувство за морал низ призмата на Божјата заповед и православните христијански и универзални вредности беа на ниво на вистински верник и човек со широк поглед на светот. Големата љубов кон Бога,

Духовната просветленост го направи градител на Божји храм - манастирот "Преображение на Господ Исус Христос" во височините на неговото Крушево. Веруваше во тоа што го прави и како што рече: "Тука е мојот мир и знам дека по сè ќе завршам тука". Верниците на ова гледаат со верба дека навистина еден ден тој со своето духовно присуство ќе потврди дека љубовта Божја е голема, силна и вистинита и дека ќе им помогне на луѓето да го пронајдат Господ во себе.

Доколку за патриотизмот, исто така, се кажува дека поединецот треба да ги

Н ПАТРИОТИЗАМ

ви. Силните емоции со кои Тоше ја испеа химната остануваат како аманет за сите кои навиваат за Македонија - европска, атлантска, просперитетна, хумана, вечна.

Доколку патриотизмот има етичка конотација и ако за него се вели дека е морален стандард или самиот е морал-

вербата во неговата моќ, праведност и вистина, за Тоше беа основните принципи на неговиот живот. Верниците ќе кажат дека во ликот и во делото на Тоше виделе ангелска добрина, како Божја порака дека треба да даруваме безусловна љубов и помош во име на Бога.

стави интересите на нацијата пред личните интереси, тогаш за патриотизмот на Тоше малку ќе бидат зборовите кажани во овој текст. Велеше "музиката е мојот живот". Низ овие зборови и низ суштината на неговата кариера се гледаше изворот на патриотизмот и интересот на овој голем уметник. Бројните хуманитарни концерти, настапи и настани со хуманитарна цел, за кои многу и не знаеме, зборуваат за интересите на овој млад, а толку голем и "старечки" мудар човек. Беше свесен дека неговите дела немаат цена доколку не ги подели со другите, дека неговата големина не значи ништо, ако не им помогне на оние на кои најмногу им треба помош.

"СИНОНИМ ЗА ТОШЕ БЕШЕ МАКЕДОНИЈА, А ЗА МАКЕДОНИЈА БЕШЕ ТОШЕ".

Доколку неговата музичка кариера му овозможи простор и извор за реализација на својата хуманитарна работа посветена на болните, гладните, старите, изнемоштените, повредените, гладните за љубов, хендикепираните и уште многу категории на луѓе за кои тој несебично се даваше, тогаш може слободно да се каже дека неговиот интерес беше преку помошта и среќата на другите да ја гради сопствената среќа, божествената големина, хуманоста и човекољубието.

И ако овие редови напишани со верба и измешани чувства на тага и гордост можат да го соберат сè она што имаме да го кажеме за нашиот Тоше, тогаш пораката е достоинствено да го чуваме споменот за Тоше Проески и да не дозволиме во сенка да остане неговиот безусловен патриотизам.

